

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна
Хімічний факультет

**IX Всеукраїнська наукова
конференція студентів та аспірантів
"Хімічні Каразінські читання - 2017"
(ХКЧ'17)**

Тези доповідей

18–20 квітня 2017 року

Харків
2017

**НОВИЙ КІНЕТИКО-ФОТОМЕТРИЧНИЙ МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ
АКТИВНОСТІ ХОЛІНЕСТЕРАЗИ З ВИКОРИСТАННЯМ
N-ФЕНЕТИДИНУ**

Блажесевський М.Є., Ковальська О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків

olenkovalskaya@mail.ru

Відомий в теперішній час прямий метод визначення активності сироваткової холінестерази (ChE) - УФ-метод Kalow - характеризується вузьким концентраційним інтервалом лінійності, що обумовлено заважаючим впливом компонентів плазми чи сироватки, а застосування класичного непрямого гідроксаматного методу Хестрина, в якому визначення активності ХЕ здійснюють за непрореагованою частиною субстрата ензимної реакції - ацетилхоліну (ACh) - в клінічній практиці зараз велими обмежене. Це обумовлено, перш за все, порівняно невисокою точністю методу та складністю виконання аналізу [1-3].

Нами запропоновано здійснювати оцінювання активності холінестераз за залишком ацетилхоліну в ензимній реакції з використанням системи двох спряжених реакцій: пергідролізу ацетилхоліну (реакція з надлишком гідроген пероксиду) та індукованої нею реакції пероксикислотного окиснення індикаторної речовини п-фенетидину (ПФ), утвореною надацетатною кислотою в середовищі фосфатного буферу при pH 8,3. Швидкість індикаторної реакції вимірюють за тангенсом кута нахилу лінійної ділянки кінетичної кривої залежності світлопоглинання від часу (A-t) за довжини хвилі 358 нм (Рис.).

Використовуваний як індикаторна речовина п-фенетидин, – не токсичний та водночас достатньо стійкий у розчинах при зберіганні в присутності кисню повітря та застосуванні; у порівнянні з іншими відомими аналогічними реагентами такими, як бензидин чи о-діанізидин, – дозволяє створити безпечні умови праці та отримувати більш достовірні результати.

Як стандарт використовують очищений препарат ензиму холінестерази сироватки коня К.Ф. 3.1.1.8 (VI клас) з питомою активністю 28 АО/мг (за сертифікатом). Розчин робочого стандартного зразка (РСЗ): точну наважку порошку холінестерази (80 мг) розчиняють у 20,0 мл двічі дистильованої води при помірному нагріванні. Розчин випробуваного зразка: точну наважку порошку холінестерази (80 мг) розчиняють у 20,0 мл двічі дистильованої води при помірному нагріванні. Розчин гідроген пероксиду виготовляють з 50% розчину о.с.ч. шляхом відповідного розбавлення двічі дистильованою водою. Світлопоглинання вимірюють на спектрофотометрі СФ-26 ($\lambda=358$ нм, $l=1$ см).

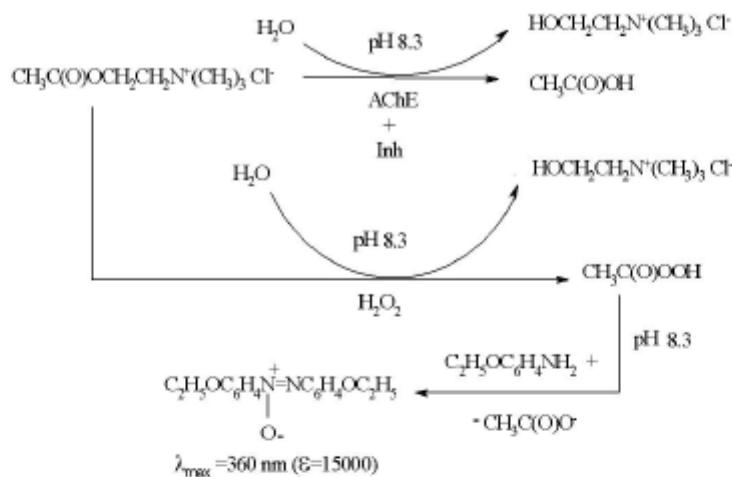

Рис.1. Схема визначення активності холінестераз за реакціями пергідролізу та пероксикислотного окиснення з використанням як індикаторної речовини п-фенетидину

Лінійна залежність умової швидкості реакції (tga) від концентрації ферменту спостерігається в інтервалі концентрацій 0,12–0,36 мг/мл. Питому активність випробуваного зразка ензиму (U) розраховували за формулою: $U = C \times 16,6 \times 20 \times 0,35 = 27,9 \text{ AO}/\text{мг}$; де C – усереднене значення вмісту ензиму у розчині, знайдене за градуювальним графіком, у мг/мл; 16,6 – загальний об'єм розчину, мл; 20 – коефіцієнт розбавлення; 0,35 – перерахунок питомої активності ензиму у міжнародні одиниці. Під час виконання аналізу модельних розчинів відомого складу $RSD < 2,0\%$ ($n=5-7$; $P=0.95$), правильність $0,4\%$.

Отже, запропоновано принципово новий метод визначення активності ензиму холінестерази, котрий дозволяє отримувати достовірні результати та створює безпечні умови праці під час виконання аналізу.

- [1] Старостина В.К. Диагностическое значение и методы анализа / В.К. Старостина, С.А. Дегтева // Поликлиника.– 2010. - №3. – С.26-29.
- [2] Бовтюшко В.Г.Оценка методов медико-биологического контроля активности холинестераз крови / В. Г. Бовтюшко, Б.А. Маркин, В.Э. Фельд // РЖХ. – 1994, Т. 38. - № 2. – С. 96-99.
- [3] Решетникова М.А. Методы определения активности ацетилхолинестераз в сыворотке крови [Электронный ресурс]: материалы VI Международная студенческая электронная научная конференция ["Студенческий научный форум 2014"], (Курськ, 15 февраля – 31 марта 2014г.) /Курский государственный мед. унив. – Курск.

Дутка В. С.	193, 196	Коваленко С. М.	114
Дяченко А. Г.	156	Коваленко С. Н.	117
Егорова А. В.	83	Ковалик А. А.	63
Едаменко Д. В.	108	Коваль Ю. С.	65
Ельцов С. В.	143	Ковалська О. В.	47
Ершов С. Н.	155	Ковалський Я. П.	31
Ефимов П. В.	159	Ковалъчик Г.	27
Євтухов В. О.	55	Коверга В. А.	152, 194, 199
Єрмоленко Г. Ю.	154	Козлов Д. А.	162
Єфімова Н. В.	201	Колесник Я. В.	152
Желавський О. С.	103	Колісник О. В.	67
Жикол О. А.	108	Коломойцев А. О.	123
Жлуденко М. Г.	156	Колосов М. А.	125
Жук І. С.	117	Коновалова О. Ю.	59
Жук Т. С.	127	Кордан В.	27
Загорулько С. П.	104	Кордубайло М. В.	114
Залізна К. В.	106	Корміліцина А. О.	164
Запорожець О. А.	57	Кот А. Г.	15
Зародюк А. В.	102	Котляр В. Н.	123
Звягин Е. Н.	93	Кравець М. І.	116
Звягін Є. М.	103	Кравцева А. В.	165
Зимогляд А. Г.	57	Красноп'йорова А. П.	201
Зульфігаров А. О.	20	Крутіценко А. Г.	69
Іванов В. В.	73, 180	Кузеванова І. С.	20
Іванченко А. Г.	108	Лавров И. В.	117
Ідрисси А.	194, 199, 178	Лагута А. Н.	143
Іщенко А. А.	110	Лазарева Я. І.	22
Іщенко О. В.	156	Лебедь А. В.	197
Калинин Д. В.	59	Левицький В. Є.	158, 173
Калугин О. Н.	137, 144, 150, 152 178, 178, 178, 199	Левковець В. І.	24
Камнєва Н. Н.	42	Левковець С. І.	24
Камнєва Н. М.	154	Лега Д. О.	98
Каракуркі Г. В.	16	Лелюшок С. О.	61
Каратеев А. М.	15, 29	Леоненко И. И.	83
Катрук Д. С.	158	Лесик І. В.	119
Кийко С. М.	190	Липсон В. В.	121
Киосе Т. А.	35	Лисецкий Л. Н.	117
Киселёва А. В.	159	Лисний В. А.	167
Кітік А. А.	187	Литвин Р. З.	124
Клименко І. М.	164	Літвінчук М. Б.	120
Клименко Л. Ю.	89	Лыга Р. И.	188
Кловак В. О.	61	Мазан В. В.	187
Ключанюк О. Р.	160	Макогон В. М.	169
Кобилінська Н. Г.	65	Максимів Н. І.	169
		Мальцев Г. В.	83